

TỔNG QUAN VỀ CÁC VẤN ĐỀ CHÍNH TRỊ VÀ CHIẾN LƯỢC PHÁT TRIỂN ^(*) (KỶ 2)

PHAN THU HUYỀN^() HÀ MINH^(***)**

CÁC XU THẾ LÊN TRÊN THẾ GIỚI

Giới niên này thế kỷ XXI

Vấn đề trong số sinh nở chiều giữa phòng Tây và phòng Đông, nhiều học giả trước hết tìm hiểu xu thế của Mỹ – nước coi thế coi là nơi diễn cho phòng Tây, tiếp đến, hai bộ cuốn hồi bối sử của nhà châu Âu (chủ nghĩa châu Âu mới), và các biệt lập của mình ngay tầng của Trung Quốc và vì thế môi của nước này trên thế giới.

Trong thế kỷ XXI, nước Mỹ vẫn theo đuổi giấc mơ khẳng định bản quyền của mình. Các nhà chính trị nước này ngày nay tìm hiểu những thách thức sẽ nổi mặt với giới lãnh đạo trong tổng lại và những vấn đề sẽ hình thành nên chính trị của thế kỷ XXI.

Treân con đường chinh phục giấc mơ ấy, chúng ta vẫn thấy quan niệm về chủ nghĩa dân phòng hành động, bất chấp hàng loạt quan niệm bất đồng khác bởi số tội tin về một trật tự thế giới mới do Hoa Kỳ lãnh đạo. Tuy nhiên số tội này

chính môi với xu hướng tiến về các vấn đề quốc tế hệ thống của thế giới Mỹ vẫn muốn làm cho thế giới coi nước Mỹ là nước nước xây dựng trên cơ sở của những nguyên tắc phổ thông và nhằm tổng lại nước Mỹ giữ vai trò giám sát và tái lập thế giới.

Châu Âu với vai trò lâu dài tổng thiết lập nước trên thế giới, nhà cầm quyền hàng đầu trong lịch sử liên với nội lực chủ nghĩa châu Âu xuất phát từ phản ứng trực tiếp với ảnh hưởng của các công quốc phòng Tây, hướng tới chủ nghĩa dân tộc và y thức chống chủ nghĩa thực dân. Hiện tại, “Châu Âu bắt đầu nắm vai trò của mình, người châu Âu bắt đầu phát hiện lại châu Âu y thức tập thể nâng đỡ”. Nhiều nay, cùng với việc trong tâm kinh tế di chuyển sang khu vực châu Âu – Thái Bình Đông, khiến cho người ta nghĩ đến thế kỷ XXI là kỷ nguyên của châu Âu. Tuy nhiên, các nhà nghiên cứu nhà phân tích ký hiệu nói chung có lỗi của chủ nghĩa châu Âu trong thế kỷ XXI.

Số thế hiện của Trung Quốc trong trật tự thế giới mới hầu chiến tranh lạnh không thể không khiến cho các nhà khoa học danh cho nước này một số quan tâm khác biệt. Thậm chí hai không nói đến một châu Âu rộng lớn, mà tập trung vào

(*) Tổng quan trên cơ sở các tài liệu phục vụ nghiên cứu của Viện Thông tin Khoa học Xã hội, Viện Khoa học Xã hội Việt Nam.

(**) Nghiên cứu viên, Viện Khoa học Xã hội Việt Nam.

(***) ThS., Viện Khoa học Xã hội Việt Nam.

tầm nhìn của châu Âu – nước Trung Quốc và Khối giao hữu là một thách thức chi phối thế kỷ XXI. Một nghiên cứu nổi bật về các quốc gia châu Âu từ Triều Tiên đến Việt Nam, thời sẽ nên chấp số trở lại của hệ thống Trung Hoa có xóa. Nội dung thể lý giải tại sao Hoa Kỳ phải nói mặt với một số khối khác trong nỗ lực xây dựng một liên minh châu Âu để làm nổi trội Trung Quốc một lần nữa.

Đôi bài xu hướng năm 2020.

Những vấn đề liên quan tới việc hình thành trật tự thế giới mới, vai trò và vị trí của Mỹ, Nga, Trung Quốc và các cường quốc lớn khác trong nội thu hút ngay càng nhiều hơn sự chú ý của các trung tâm nghiên cứu và các cơ quan của Mỹ và Nga. Báo cáo “Chuẩn mực của tổng lai thế giới”, của Cơ quan Tình báo Quốc gia Mỹ nước công bố vào tháng 12 năm 2004 đã đưa ra các kịch bản khác của diễn biến hệ thống quốc tế năm 2020.

Đến trên những nghiên cứu và phân tích về toàn cầu hóa và các xu thế lớn trong bối cảnh tranh toàn cạnh hòa - chính trị; những vấn đề môi trường và biến đổi khí hậu; thiếu tin cậy bao trùm; sự tăng trưởng của nền kinh tế thế giới; nhịp độ ngày càng tăng của tiến bộ khoa học và sự phát triển các công nghệ hai chiều năng, sự sâu sắc thêm tình trạng bất bình đẳng xã hội; sự xuất hiện các cường quốc mới; hiện tượng lao động di cư trên toàn thế giới; sự suy giảm tốc độ “lan rộng của chuỗi giá trị”; sự lan rộng của chuỗi giá trị Hoá giao cấp tiến; khả năng tiềm tàng của các hoạt động khủng bố và hậu quả thảm họa; sự phát triển vũ khí hủy diệt hàng loạt; sự tăng cường sức ép lên các thể chế quốc tế và các quốc gia cũng như phía các tổ chức phi quốc gia.

Trong lĩnh vực những chuyển biến hòa - chính trị, sự quan tâm chủ yếu nước dành cho những hiện tượng như: việc xuất hiện các quốc gia mới nổi ở châu Âu và sự bố trí lại lực lượng sau nội chiến năm 1991 – 1992 nói chung, trong nội các trường không gian hậu Xô viết, tình trạng bất ổn ở Cận Đông và những bất ổn xuyên Thái Bình Dương, và các việc hình thành một “vòng cung mặt ổn định” kéo dài từ Đông Nam Á tới tận khai thác thời kỳ khủng hoảng các trao đổi Hoá giao

chính trị và chuỗi giá trị kinh tế và chuỗi cung cấp chuỗi tới Trung Á nói chung và các nước khác vẫn tiếp tục tồn tại những quốc gia phi danh chủ yếu kém.

Những chủ đề là 2 kịch bản toàn cầu thế giới tổng lai mà các tác giả của báo cáo đưa ra sau khi khai quát các xu hướng then chốt phát triển thế giới và các yếu tố của những cái tổ triển trên vui nổi quốc tế nội chính là nền hòa bình Davos, nền hòa bình “kiểu Mỹ” (“Pax Americana”).

Kịch bản “Nền hòa bình Davos” chủ yếu dựa trên sức mạnh của toàn cầu hóa nên hình ảnh diễn biến quốc tế với 5 năm trở về sau. Thời nhất, sự phát triển mạnh mẽ về kinh tế của các nước như Trung Quốc, Ấn Độ hay một số nước đang phát triển như Brazil và Indonesia sẽ gây ra sự cạnh tranh lớn với những nền kinh tế mạnh như châu Âu, Nhật Bản, Mỹ. Thời hai, một châu Âu đang nổi lên sẽ tác động ngay càng lớn đến toàn cầu hóa, đồng thời làm cho nội ngay càng mang tính châu Âu hơn về cấu trúc và nội dung. Thời ba, sự chênh lệch về mức sống vẫn tồn tại giữa các nước đang phát triển và các nước phát triển. Thời tư, quá trình toàn cầu hóa có thể sẽ bị chậm lại nếu các quốc gia sẽ có bước lùi bởi nguy cơ từ một nạn dịch lớn hay từ các giải pháp không an toàn chung trên phòng diện kinh tế và con người, do hoạt động của các cuộc tấn công khủng bố hay của những cuộc tấn công “nhiều chiều” qui mô lớn trên cấu trúc công nghệ thông tin của nền kinh tế hiện nay. Thời năm, toàn cầu hóa, đến trên các giải pháp và thể chế của Mỹ đang nhen nhen lên tầm tranh chấp Mỹ với một vài khu vực của thế giới.

Kịch bản “Nền hòa bình Davos” giúp ta hình dung về những biến đổi quan trọng mà sự tăng trưởng kinh tế lâu dài và ổn định có thể mang lại, cũng như về những khó khăn có thể xảy ra tới sự tăng trưởng nội. Sự phát triển của các thị trường châu Âu có thể sẽ thúc đẩy Mỹ và các nước phát triển khác nên cạnh tranh lại chính sách. Hệ thống thông tin thế giới trở nên mang tính liên kết hơn và phức tạp hơn, vì vậy, quan trọng hơn là bằng mọi cách ứng phó việc Trung Quốc, Ấn Độ và các quốc gia đang phát triển khác gia nhập vào hệ thống, mặt dù nhiều nội nội hội sẽ

nhân nãi, và leđo nhiên, cãisõi ñoing thuãn. Sõic mãinh của ñeĩn kinh teãtoan cãu, sẽ khõing ñãĩn ñeĩn choã giãĩi quyẽt tõi ñoing cãic cuõic khuing hoãing chính trõ, chãing hãĩn nhõ vãn ñeĩn Nãĩ Loan.

Kõic bãĩn "*Pax Americana*" khãĩng ñõĩnh rãĩng, Mỹ vãn tiếp tục giõivai troĩ chũĩnãĩb trẽn trõõing quõic teã trong võing 15 nãĩm tõi. Kẽt luãĩn nãĩy ñõõic rũĩt ra sau khi phãĩn tĩch khãĩnãĩng tiẽĩn triẽĩn của cãic trung tãĩm quyẽĩn lõĩc tiẽĩn tãĩng nhõ: Trung Quõic, Nga, Aĩĩ Nõã EU và thãĩch thõic của chũĩn ñghĩa khuing boã

Tõi nãĩm 2020, ñãĩn sốĩ Trung Quõic sẽ lãĩ 1,4 tyĩ ngõõĩ, Aĩĩ Nõã sẽ lãĩ 1,3 tyĩ ngõõĩ – tõĩng hõĩp lãĩ, sẽ tãĩb ñeĩĩn kiẽĩn ñeĩn tãĩng nhanh sõic mãinh kinh teã vàĩ chính trõ của hai ñõõic. *Võ thẽĩ của Trung Quõic* ñõõic khãĩng ñõĩnh qua nhõĩng thanh tõiũ kinh teã vàĩ sõic mãinh quãĩn sõi (sẽĩ võõĩt qua Nga vàĩ nhẽĩu quõic giãĩc, vàĩ trong võing 20 nãĩm tõi sẽ trõĩ thanh cõõing quõic thõĩ hai sau Mỹ vẽĩ chi phĩ cho quõic phõing). Cãic quõic giãĩ ñõĩng Allbuõic phãĩ ngay cãĩng thĩch õĩng hõĩn võĩ sõic mãinh ñãĩng tãĩng lẽĩn của Trung Quõic, thĩẽt lãĩp nhõĩng mõi lĩẽĩn hẽĩ chãĩt cheĩ hõĩn vẽĩ kinh teã vàĩ chính trõ, thĩch õĩng mõi cãĩch tiẽĩn tãĩng võĩ nhõĩng õũ tiẽĩn của ñõõic nãĩy... Xuãt hĩẽĩn khãĩnãĩng thõĩng nhãĩt nhõĩng ñõĩ lõĩc của Nãĩ Bãĩn vàĩ cãic ñõõic ñõĩng Nam Aĩĩ khãĩc, cũĩng nhõ Mỹ nhãĩn ñãĩn chãĩn sõi phãĩ triẽĩn ãĩnh hõõĩng vẽĩ chính trõ vàĩ kinh teã của Trung Quõic sau nãĩy. Sõĩ phãĩn chia vai troĩ giõĩ cãic lõĩc lõõĩng trong khu võĩc chũĩn yẽũ lãĩ Trung Quõic, Nãĩ Bãĩn vàĩ Hoa Kỳ ñãĩng thay ñõĩ mõi cãĩch cãĩn bãĩn. Mỹ vàĩ Trung Quõic cũĩ ñũĩ nhõĩng tãĩc nhãĩn kĩch thĩch, trõõic hẽĩ lãĩ vẽĩ mãĩt kinh teã ñeĩ trãĩnh ñũĩng ñõĩ Tuy nhẽĩn, sõĩ giãĩ tãĩng chũĩn ñghĩa ñãĩn tõi õũ Trung Quõic võĩ tõi cãĩch lãĩ mõi ñõĩ thũĩ chĩẽĩn lõõĩc ñãĩng lõĩn mãinh cũĩ thẽĩ lãĩm cho mãũ thuãn giõĩ hai ñõõic Trung – Mỹ sẽ ngay cãĩng cãĩng thãĩng. Cõĩn quãĩn hẽĩ qua lãĩ giõĩ Mỹ vàĩ Nãĩ Bãĩn sẽ ñõõic hĩnh thãĩnh ñõõĩ ãĩnh hõõĩng của sõĩ phãĩ triẽĩn mãinh mẽĩ của ñeĩn kinh teã Trung Quõic, vàĩ cũĩng tũĩy thũõic vàĩ tĩnh chãĩt của vĩẽĩc giãĩi quyẽĩt xũĩng ñõĩ trẽn bãĩn ñãĩb Trĩẽũ Tiẽĩn vàĩ giãĩi quyẽĩt khuing hoãĩng xũĩng quãĩn vãn ñeĩn Nãĩ Loan.

Sõĩ phãĩ triẽĩn mãinh mẽĩ của Aĩĩ Nõã hãĩu nhõ chãĩc chãĩn sẽ ñãĩn ñeĩn nhõĩng phõĩc tãĩp vẽĩ mãĩt chĩẽĩn lõõĩc õũ chãũ Aĩĩ Cũĩng nhõ Trung Quõic, Aĩĩ

Ñõĩ sẽ trõĩ thanh nãĩm chãĩn kinh teã ñõĩ võĩ toãĩn boãĩ khu võĩc chãũ Aĩĩ ñeĩĩn nãĩy tãĩc ñõĩng khõĩng chẽĩ tõi cãic ñõõic ñõĩng Nam Aĩĩ mãĩ cãĩ võĩ Trung Aĩĩ Iran vàĩ cãic ñõõic Cãĩn ñõĩng khãĩc. Nhĩn cũĩng, Aĩĩ Nõã mõĩng muõĩn phãĩ triẽĩn hõĩp tãĩc khu võĩc, xuãt phãĩ tõi nhõĩng tĩnh toãĩn chĩẽĩn lõõĩc cũĩng nhõ tõi ñũĩng võĩng rĩẽĩng của mĩnh: muõĩn tãĩng cõõĩng lõĩc ãĩnh hõõĩng sãĩn cũĩ của mĩnh ñõĩ võĩ phõõĩng Tãĩy, kẽĩ cãĩ vai troĩ trong cãic tõi chõĩc nhõ Toãĩ chõĩc Thõõĩng mãĩi Thẽĩ giõĩĩ (WTO). Thãĩm chĩc, cõĩn cũĩ ñõĩ bãĩn rãĩng, Aĩĩ Nõã cũĩ thẽĩ võõĩt qua Trung Quõic vẽĩ tõi ñõĩ tãĩng trõõĩng kinh teã

Nhõĩng ñãĩn giãĩi vẽĩ triẽĩn võĩng phãĩ triẽĩn vàĩ vai troĩ của Nga trong tõõĩng lãĩ tãĩp trung vẽĩ ñũĩng ñõĩ trõĩ khĩ ñõĩ. "Nga vãn sẽ lãĩ mõi ñõĩ thũĩ khãĩn quãĩn trõĩng, mãĩc ñũĩng gãĩy bãĩt ãĩn cho cãic cõõĩng quõic vàĩ cãic trung tãĩm sõic mãinh nhõ Mỹ Liẽĩn mĩnh chãũ Aũ (EU), Trung Quõic vàĩ Aĩĩ Nõã ñãĩng phãĩ triẽĩn rãĩt nhanh. Nga cũĩ tiẽĩn ñãĩng ñãĩng cao tũĩ trõĩng của mĩnh so võĩ cãic quõic giãĩc khãĩc nhõ võĩ thẽĩ lãĩ mõi trong nhõĩng ñõõic xuãt khãĩu ñãũ mõi vàĩ khĩ ñõĩ chũĩn yẽũ".

Vẽĩ võ thẽĩ của EU, nhõĩng yũĩ kiẽĩn ñãĩn giãĩi ñõĩ ra hẽĩ sõic thãĩn trõĩng: Mõi ñõĩ tãĩng cõõĩng ãĩnh hõõĩng của chãũ Aũ trẽn vũĩ ñãĩ thẽĩ giõĩĩ tũĩy thũõic vàĩ khãĩnãĩng ñõĩ ñãĩt ñõõic sõĩ ñõĩn kẽĩ nhãĩt trĩ cao vẽĩ mãĩt chính trõ. Trong tõõĩng lãĩ gãĩn, vĩẽĩc kẽĩ ñãĩp vàĩ thanh phãĩn của mĩnh 10 thanh vĩẽĩn ñõĩng Aũ mõi lãĩ mõi loãĩ "gãĩn ñãĩng" cho vĩẽĩc ñãĩng cao tĩnh hĩẽũ quãĩ của cãic thẽĩ chẽĩ EU – mõi vĩẽĩc lãĩm cãĩn thĩẽĩ ñeĩ tãĩb ra mõi "tãĩm nhĩn chĩẽĩn lõõĩc" trong ñõĩ sõĩng chính trõ quõic teã vàĩ trong chĩẽĩn lõõĩc bãĩn ñãĩm ãĩn ñõĩng quõic giãĩ, mõi tãĩm nhĩn ñõõic ñõĩn kẽĩ nhãĩt trĩ vàĩ chĩã sẽ bõĩ tãĩ cãĩ mõi thanh vĩẽĩn của EU". Chãũ Aũ thẽĩ hĩẽĩn sõic mãinh của mĩnh "qua thãĩ ñõĩ trõĩng thanh võĩ cãic ñũĩng tãĩc ñãĩ phõõĩng trong cãic quãĩn hẽĩ quõic teã thãĩ ñõĩ nãĩy cũĩ thẽĩ lãĩ hĩnh mãũ cho vĩẽĩc quãĩn trõ toãĩn cãũ vàĩ khu võĩc ñõĩ võĩ cãic cõõĩng quõic ñãĩng ñõĩ lẽĩn, hõĩn ñõĩ, ñẽũ nhõĩng cõõĩng quõic nãĩy tĩm kiẽĩm ñõĩ ãĩn "phõõĩng Tãĩy" thay thẽĩ cho sõĩ phũĩ thũõic vàĩ Mỹ Chãĩng hãĩn, liẽĩn mĩnh giõĩ EU vàĩ Trung Quõic mãĩc ñũĩt cũĩ khãĩ ñãĩng, nhõĩng cũĩng khõĩng phãĩ lãĩ khõĩng thẽĩ cũĩ ñõõic". Ngoãĩ ra, chãũ Aũ cũĩ phãĩ ñõĩ lõĩc rãĩt nhẽũ ñeĩ khãĩc phũĩc nhõĩng vãn ñeĩn kinh teã xãĩ hoãĩ cũĩn tõi ñõĩng ñeĩ ñãĩng cao ñõõic võĩ thẽĩ của

mình trong hệ thống quốc tế

Theo kịch bản "*Pax Americana*", Mỹ sẽ phải nói mất nhiều hơn với các vấn đề xây dựng mối quan hệ (với cái giá mà nó có thể chấp nhận được) với châu Âu, châu Á, Cận Đông và những nước khác mà không sử dụng sự uy hiếp chung duy nhất có thể được dùng làm công cụ để đạt được thỏa thuận. Mặc dù rất nhiều khó khăn nghiêm trọng đang chờ đợi ở phía trước, Mỹ vẫn sẽ tận dụng những lỗi thế rất lớn nhờ trước, khi giới vai trò trung tâm trong việc giải quyết một phần rộng các vấn đề kinh tế công nghệ chính trị và quản trị, vai trò mà vào năm 2020 vẫn chưa có một quốc gia nào khác có thể đạt được. Dù rất tối thiểu hành động bỏ bê của Mỹ vẫn có nhiều khả năng sẽ xây dựng một trật tự thế giới mới. Nói cách khác, Hoa Kỳ sẽ phải mang tiếp gánh nặng chính trị năm ba mươi an ninh và duy trì sự ổn định trên thế giới, bởi vì kiểu kiến trúc hiện tại của các quan hệ quốc tế hiện vẫn chưa đủ khả năng sẽ chia sẻ được sự gánh nặng này với một vài chủ thể trong quan hệ quốc tế. Nếu thực hiện được vai trò này, Mỹ nên coi các công nghệ mới như phức tạp và phát triển quan hệ với EU, với châu Á với Trung Đông và nên biết là các kế hoạch lớn nhằm chống lại chủ nghĩa khủng bố.

Một điều đáng nhận thấy trong các vấn đề chính trị quốc tế nói chung gần đây chính là sự bùng phát của các hoạt động tấn công khủng bố. Các hoạt động tấn công khủng bố này đã gây ra những tổn thất nặng nề về người và của, đồng thời, gây ra sự hoang mang lan rộng và tinh thần không chắc chắn những nước là nơi tổ chức trực tiếp của chúng, mà còn ồ ạt các quốc gia khác trên toàn thế giới. Các nhà khoa học lại bắt tay tìm hiểu về các hoạt động khủng bố (như biết là sau sự kiện 11/9) nhờ là một bộ phận hệ quả của nền hòa bình thế giới – chủ nghĩa khủng bố cũng được nhắc đến trong quan tâm. Thông qua những nghiên cứu của các học giả và các nhà chính trị, có thể nói nên những ý niệm khái quát về khủng bố và chủ nghĩa khủng bố.

Khủng bố và chủ nghĩa khủng bố

Cho đến nay, xét trên bình diện toàn cầu hay từng quốc gia, người ta chưa thể nói nên một *nền* *nghĩa* *thông* *nhất* *về* *cái* *gọi* *là* *hành* *động* *khủng* *bố* *và* *cái* *chủ* *nghĩa* *khủng* *bố* mà dù rất nhiều

người không do đó gọi một số hiện tượng xảy ra ở nơi này hay nơi khác là "khủng bố", cũng như nhiều cái khác và nhóm hành động mà nhiều nước khác cho cái tên "trùm khủng bố" hay "khủng bố chuyên nghiệp"...

Tuy vậy, trong khi tìm hiểu các tài liệu có liên quan, thì một số ý kiến có thể là gợi ý giúp cho chúng ta hiểu thêm thực chất của vấn đề. Nhà khoa học Trung Quốc Zhang Jia Dong và Shen Ding Li khảo sát trên một trăm nền nghĩa (có tài liệu cho biết có đến 159 nền nghĩa) về chủ nghĩa khủng bố đã đưa ra một ý niệm khái quát là "Chủ nghĩa khủng bố là logic tổ chức và hoạt động thực tiễn nhằm thực hiện các mục tiêu chính trị hay mục tiêu không tuân theo lối kỷ luật, bằng các phương thức phi pháp, phi lý tính, và ngược lại những chuẩn mực đạo đức xã hội loài người công nhận, dùng bạo lực, đe dọa hay các thủ đoạn phi đạo đức khác. Trong nội thể hiện bản nội hàm của nền nghĩa này là

Thứ nhất, phương thức hành vi của chủ nghĩa khủng bố là phi pháp, phi lý tính và vi phạm các chuẩn mực đạo đức loài người công nhận; cũng có nghĩa là vi phạm các nguyên tắc luật quốc tế và ngược lại quyên sinh và các nguyên tắc của chủ nghĩa nhân đạo, vi phạm các chuẩn mực đạo lý và ờng xử đạo đức của loài người công nhận.

Thứ hai, thủ đoạn chủ yếu của chủ nghĩa khủng bố là bạo lực, đe dọa và các thủ đoạn có tính phi đạo đức khác. Cùng với những hậu quả vật chất là sinh mệnh, thì nỗi đau đớn của học giả người Pháp Raymon Alon đã đưa ra "*vết thương tâm lý mà một hoạt động bạo lực gây ra cho người ta lớn hơn cái tổn thương hiện thực*".

Thứ ba, mục đích của hoạt động khủng bố phải là mục đích chính trị hay các mục đích không tuân theo lối kỷ luật. Phải nói mục đích chính trị là chủ yếu, nhưng cũng có những mục đích khác không có ý nghĩa chính trị rõ rệt như vấn đề kinh tế và nên mở rộng, vấn đề thông tin...

Thứ tư, chủ nghĩa khủng bố là tập hợp của logic tổ chức và hoạt động thực tiễn về bạo lực và đe dọa.

Bên cạnh những ý niệm gợi ý trên đây của các học giả Trung Quốc, cũng có một số nhận định

tôi các phía khác nhau cho thấy tính chất phức tạp của vấn đề này. Chẳng hạn, phòng Tây hay thế giới Kitô giáo cho rằng, hành động bao bọc mai hoi thóc thì lại hành vi trái ngược chính năng, lại quyết tâm chống khủng bố con bao bọc phi phòng Tây, phi thế giới Kitô giáo nếu lại hoạt động khủng bố hoặc giải trên bình diện chính trị và sách lược chính trị sau khi Liên Xô sụp đổ. phòng Tây cần tìm ra một kế thừa chung, gần gũi một số mảnh lam nối trong nên lam chất kích thích và cũng là cái cớ tập hợp số mảnh của hội trên trường quốc tế Kế thừa chung là chủ nghĩa khủng bố này sẽ giúp phòng Tây giải thích rất nhiều hành động (như biết từ sau số kiến 11/9) của hội mà nhất trong một tình thế khác, sẽ bù cho lại thái quá lại có mưu đồ ích kỷ coi trọng bài quyền khi hội (như biết từ Mỹ) vượt qua hàng rào của dö luật và luật pháp quốc tế phát động các hành động gây chiến, xâm lược, thảm chí cũng có ý nghĩa và tác dụng nhờ hành động khủng bố. Như vậy, có thể kết luận rằng: "Nếu một quan hệ lỗi dùng lẫn nhau, kèm chế lẫn nhau giữa lỗi ích quốc gia và chủ nghĩa khủng bố không nên quan tâm và ngăn chặn này nếu chủ nghĩa khủng bố sẽ lại nên không thể tránh khỏi, thảm chí nên coi nhẹ tác dụng. Cái triển vọng và khai năng này mới lại thời khủng bố gheá gôm nhất". Cũng có người cho rằng, hành động khủng bố và chủ nghĩa khủng bố hiện nay nên coi nhẹ vai trò của kẻ yếu, một công cụ hữu hiệu trong quá trình kẻ yếu chống lại kẻ mạnh.

Chính là với tố chất vũ khí của kẻ yếu, kẻ năng lép vế kẻ chĩa nên thờ ả nhân trên vũ đài công khai, mà chủ nghĩa khủng bố lại là kẻ nên nên quan chúng và dần dần trở thành một phong trào quần chúng. Đây là một thực tế thể hiện rất rõ ràng ở nhiều nước Hồi giáo, như biết từ Trung Đông, không những làm cho số nhân giới và ông xã thóc tế nói với chủ nghĩa khủng bố trở nên cực kỳ khôi khải, mà còn làm thêm mô hoà và nhập nhằng khải niềm và nền nghĩa về chủ nghĩa khủng bố

Vậy, nếu lại người nhân và cô sô của số xuất hiện chủ nghĩa khủng bố?

Cũng nhờ việc tìm ra một nền nghĩa thống nhất về chủ nghĩa khủng bố và người nhân và cô sô xuất hiện của nội cũng có rất nhiều ý

kiến khác nhau. Có những ý kiến cho rằng chủ nghĩa ly khai dân tộc lại là một dân nên các hành động khủng bố và biến pháp này tranh bang khủng bố. Những người ủng hộ chủ nghĩa ly khai dân tộc kiến quyết nói hội quyết nên lập cho dân tộc, coi nên một mục tiêu và một lý tưởng sống còn. Cho nên, khủng bố này nên ra nhờ một biến pháp hữu hiệu nên thóc hiện mục tiêu và theo đó lý tưởng mà không cần phải bán khoán nhiều về ý nghĩa pháp lý và nên lý của nó "Chủ nghĩa dân tộc dân nên xuất hiện mô hình nhà nước dân tộc, chủ nghĩa xã hội dân tộc dân nên chủ nghĩa nên quốc, chủ nghĩa dân tộc cực đoan dân nên chủ nghĩa phát xít, phong trào dân tộc thuộc nhà dân nên số tan rã của hệ thống chủ nghĩa thóc dân, chủ nghĩa ly khai dân tộc dân nên chủ nghĩa khủng bố xung đột, chiến tranh và số tan rã của nhà nước".

Chủ nghĩa ly khai dân tộc với ba loại hình chính: loại nói khai quan số, loại thống nhất xuyên biên giới và loại hình ly khai tổng tài. Cả ba loại hình này nếu có sử dụng phòng tiến khủng bố và cũng nên biểu hiện chủ nghĩa khủng bố ở các mức độ khác nhau. Những loại hình này lại hoạt động khủng bố làm phòng tiến chủ yếu nên nói thanh lập nhà nước dân tộc.

Nếu chủ nghĩa ly khai dân tộc, nhờ nên phân tích ở trên, với chủ trương hành động tách một dân tộc dù lớn hay nhỏ ra khỏi công nông nhiều dân tộc của một quốc gia là một nguyên nhân thì biến thái nên nên thanh nên nên biến pháp khủng bố nên nên nên mức độ, thì chủ nghĩa ly khai dân tộc còn sai lầm và mất nhân thời. Nó lại việc số ngoại nhân về nhà nước dân tộc và quyết tới quyết dân tộc của những người ủng hộ chủ nghĩa ly khai. Về người nhân này, học giả Ailik Hobszman đã chẻ rỏ "Lý tưởng muốn làm cho ranh giới dân tộc và biên giới quốc gia nhập làm một e rằng chẻ có người đã man môi làm nói, hay chẻ có dĩa và cách làm của người đã man môi có thể thóc hiện nên".

Nhờ ta nên biết, toàn cầu hoá, như biết từ toàn cầu hoá kinh tế ở những nước khác, cũng nhờ về sau này, luôn luôn nên các cô quan truyền thống phòng Tây nói nên rất nhiều với triển vọng một thế giới bình năng, hành phúc và văn minh. Những nền nghiên cứu lại cho

rang, thức tế toán cầu hoả lai nguyên nhân gian tiếp của chuỳnh hóa khuing boá Bôi toán cầu hoả lam tang trâm trớing khoaing caich giâu ngheo; nhiều heáthoing chính tró, kinh tế bì pháihoaí, nhiều heáthoing vàihoa, tín ngóoing gáin liein vớic các quan heáxáihóí nớing tróoic nguy cô bì tan rái dăin nêin pháih óing của các công nớing bì thiế thóí.

Treín tấ cấinhóing nguyên nhân mấchúng toá trình bay treín nầy, cớimớit thức tếkhóing theácoi nheí lai vai troicủa chuỳnh hóa nêá quốic vàigáin nầy thóoing nớoic góíi laicác theá lóic banh tróoing, báiquyển gáin liein vớic các tập đoan tó ban lôn ôi các nớoic tó ban pháih triến. Nớí mớit cách chung nhất, chính lainhóing mớu nớá nhóing sớí óing xóí nhóing hanh nớing củitheá của các theá lóic nầy, não laicô sớí cho sớí nầy sinh nhóing nêá kiếin tinh thầin vàiváit chấit nêá cho chuỳnh hóa khuing boá vào cớicô hóí, vào cớilyúdo nêá xuất hiếin. Hiếin nay, lai xuất hiếin nhiều yúkiếin nhất lai ôi chấu Ấu, cho rang trong trấich nhiếin nớá vớí chuỳnh hóa khuing boá khóing theá nớí nêin phóong Tầy và chính sáich của phóong Tầy mớit cách chung chung, mấthóic ra ôi nầy pháih cớisớí pháih biếit dớit khoáit giớá chấu Ấu và nớoic Myí vì, trong nớoing lóí ngoáit giớá quốit teáhiếin nay, chấu Ấu khóing heá cớitham vớing lam báichuít toán cầu, do nớí cớing khóing thóic hiếin nhóing yú nớá banh tróoing vài khóing cheákiếu Myí Vì vày, nhiều ngóoí cho rang, veá cô ban, chuỳnh hóa khuing boá laimớit nê đoá nớá vớí riếing nớoic Myí chớikhóing pháih nớá vớí cáiphóong Tầy, vàimớit sóivui khuing boá mấ chấu Ấu vào chồu, xéit cho cung, laimớit sớí gáin chồu thay cho nớoic Myí vài vớí sớí liein minh vớí Myí

Trong mớit thóí gian dấi, nấic biếit thóing qua các chính khấich phóong Tầy và nhóing phóong tiếin truyếin thóing phóong Tầy, *Hoá giáo vài các tín nớá Hoá giáo* thóoing nớoic nêu lein nhó mớ nguyên nhân vài laicô sớí nêira chuỳnh hóa khuing boá nêin mớic, khóing ít ngóoí phóong Tầy nghó rang trong truyếin thóing hanh xóí của Hoá giáo khi giáit quyếit các máu thuáin chính tró, kinh tế vàihoa, xáihóí, thì khuing boá não tróit thanh mớit nếp quen thuốic. Thấm chấi, cớing ngóoí nghó rang, nêú khóing cớicóing nớing hang trâm triếu ngóoí Hoá giáo rái ra treín khấp theágióit, nấic biếit lai

cóing nớing Hoá giáo vung Trung Nớing thì theá gióit sớíkhóing cớitai hoá khuing boá Pháih ghi nhân rang, trong thóing sói hang tyyngóoí Hoá giáo treín theágióit thì thanh pháih nhóing ngóoí nĩ theo khuyinh hóoing báo lóic khuing boákhóing pháih lai sói nớing, nhóing sớí táo báo của hóí trong hanh nớing, háu quáinhóing hanh nớing của hóí, táim lýú gáiy sớí háit của hóí não lam cho ngóoí ta thấiy vai troicủa hóí gáin nhó trum lein toán boátheágióit Hoá giáo vàigáiy nêin cấim giáic khuing khiếp quáimớic nớá vớí theágióit nớí Trong tấ cấinhóing vui khuing boá cớing ngóoí Hoá giáo tham gia, mấc đưonhiếu phóong tiếin thóing tin vàipháih ngoáin nhân nớinh, gáin chep tấin Hoá giáo cho hanh nớing khuing boá nhóing xéit cho cung, nãing sau cấit beá mấit Hoá giáo nớí lai nhóing vàn nêá kinh tế chính tró não lam ngóoí Hoá giáo bớic xúic, do nhóing mớu nớá teá háit của các theá lóic banh tróoing báiquyển.

Nêá tìm mớit nớinh nghóa vài xáic nớinh nớá dung của chuỳnh hóa khuing boá não lai nêá nhiều khóikhấin, phóic tập nhó ta nãothấiy, thì vieit tiếin hanh cuốic chiếin chớing khuing boá lai cang khóikhấin, phóic tập hôn. Vì tham gia vào cuốic chiếin nầy hay tyyến boá tham gia vào cuốic chiếin nầy cớí ráit nhiều theá lóic khóing nớing nhất veá quyển lóí, quan nêim chính tró vài quan heá vớí các lóic lóoing khuing boá Qua nhóing táit lieiú cớinớoic, trong *cuốic chiếin chớing khuing boá* chúng ta lóu yú nêin máy nêim nhó sau:

a. Nêá nhiều kiếin tiếin quyếit laicác lóic lóoing chớing khuing boá vài hanh nớing chớing khuing boá pháih toiroi nớoic tấin chấit chính nghóa của nớí trấin tróit thanh mớit nớá thuicủa chuỳnh hóa khuing boá nhó các nớá thuikhấic trong nhóing cuốic tranh chấp khóing pháih rớí leá pháih tráit.

b. Sớí nêá hoá nhóing quyển lóí khấic nhau của các beín tham gia chớing khuing boá laimớit nêá nhiều khóing theá lam ngó. Cớisớí nêá hoá nầy mớí nĩ nêá nhóing khấit nêim thóing nhất, nhóing muc tiếu thóing nhất.

c. Tranh thuísớí nớing tinh rớing ráit của quầin chúng ôi các nớoic cớitốic khuing boá vài treín toán theágióit. Chớing sớí áp nấit quan nêim, cớing nhó sớí lein áin tyyi tiếin xuất pháih tóiláip tróoing chuíquan (nhó tróoing hóip nớá vớí các theá lóic Hoá giáo). Khóing nêin quầin rang, cho nêin nay, nhóing chiếin dồch chớing khuing boá do ngóoí Myí

tiến hành, không thu được mấy kết quả cũng vì hội sở dùng sức mạnh nòng phông tạch rồi khỏi quản chúng, thậm chí coi lúc tòa nhỏ nó lập với quản chúng.

d. Các phái xác định ở mọi thời gian và không gian những nguyên nhân sâu xa thúc đẩy của các hành động khủng bố. Tìm hiểu một cách khoa học tại sao các lực lượng khủng bố lại có thể hoạt động được trong những hoàn cảnh có sự kiểm soát gắt gao của chính quyền, của quân đội. Vấn đề phải được giải quyết tốt. Chừng nào mà những nội hội hợp lý và thiết thực nhất của quản chúng, thậm chí có khi là của cải một dân tộc chừa được nạp ồng, thì chừng nào vấn đề thuận lợi cho chúng hóa khủng bố này sinh ra tồn tại.

Kết luận

Cho nên nay, thế giới đã chùng kiến và trải nghiệm những tháng năm của lịch sử chính trị với sự tác động mạnh mẽ và sâu rộng nên mỗi quốc gia trên thế giới từ các siêu cường quốc cho tới những nước nhỏ và nhỏ. Các nhà nghiên cứu ở mọi lĩnh vực luôn coi những phản ánh nhanh nhạy trước những biến đổi này và hội này ra những dự kiến nhằm tìm hiểu, phân tích, tổng hợp và đưa ra những đối báo đã chiều và hiện trạng và xu hướng phát triển của thế giới.

Giai đoạn từ những năm 1990 đến 2007, qua

tại liệu phức tạp và nghiên cứu của Viện Thông tin Khoa học Xã hội, một bức tranh toàn cảnh về vấn đề chính trị và chiến lược phát triển của nước thế giới một cách rõ nét. Bức tranh này cho thấy một thế kỷ XX bắt đầu thế giới tính đã có một cách rõ rệt, nhưng sau gần 50 năm, sau hai cuộc chiến tranh thế giới và nhiều cuộc xung đột nội chiến song có lẽ đã không cho thấy những nền tảng – một hệ thống quốc tế đã chi phối bởi một quyền lực, ở đây chính là nước Mỹ. Và đây thế kỷ XXI đang mở lại khung cảnh và thế năng lực của châu Âu (đặc biệt là Trung Quốc) trong trật tự thế giới.

Tuy nhiên, không dừng lại ở đây, tài liệu phức tạp và nghiên cứu vẫn khai thác những luận điểm mới của các học giả các nhà chính trị và vấn đề này. Gần đây, những luận điểm này được tiếp nối với ý kiến cho rằng, vì thế giới tồn tại của nước Mỹ đã hết. Các mối quan hệ quốc tế trong thế kỷ XXI sẽ được nhìn rõ bởi tính không phân cực. Quyền lực sẽ được chuyển từ châu Á sang châu Âu, và ảnh hưởng của các nhà nước dân tộc sẽ giảm trong khi ảnh hưởng của những tài nhân phi nhà nước lại tăng lên. Luận điểm này chắc chắn sẽ còn thu hút nhiều ý kiến từ các nhà nghiên cứu khác.

